

Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat i protocol facultatiu.

Nacions Unides.

Instrument de ratificació de la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre de 2006.

JOAN CARLES I

REI D'ESPANYA

Atès que el dia 30 de març de 2007, el Plenipotenciari d'Espanya, nomenat en la forma escaient a aquest efecte, va signar a Nova York la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, feta a Nova York el 13 de desembre de 2006,

Vistos i examinats el preàmbul i els cinquanta articles de la Convenció,

Concedida per les Corts Generals l'autorització que preveu l'article 94.1 de la Constitució,

Aprovo i ratifico tot el que s'hi disposa, mitjançant aquest document, i prometo complir-la, observar-la i fer que es compleixi i s'observi puntualment en totes les seves parts, i amb aquesta finalitat, perquè tingui més validesa i fermesa, MANO expedir aquest instrument de ratificació signat per mi, degudament segellat i ratificat pel sotasignat ministre d'Afers Exteriors i de Cooperació.

Madrid, 23 de novembre de 2007

JOAN CARLES R.

El ministre d'Afers Exteriors i de Cooperació,

MIGUEL ÁNGEL MORATINOS CUYAUBÉ

CONVENCIÓ SOBRE ELS DRETS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

Preàmbul

Els estats part en aquesta Convenció,

- a) Recordant els principis de la Carta de les Nacions Unides que proclamen que la llibertat, la justícia i la pau en el món es basen en el reconeixement de la dignitat i el valor inherents i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana;
- b) Reconeixent que les Nacions Unides, en la Declaració Universal de Drets Humans i en els pactes internacionals de drets humans, han reconegut i proclamat que tota persona té els drets i les llibertats enunciats en aquests instruments, sense distinció de cap mena;
- c) Reafirmant la universalitat, la indivisibilitat, la interdependència i la interrelació de tots els drets humans i les llibertats fonamentals, i també la necessitat de garantir que les persones amb discapacitat els exerceixin plenament i sense discriminació;
- d) Recordant el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals, el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics, la Convenció Internacional sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació Racial, la Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona, la Convenció contra la Tortura i altres Tractes o Penes Cruels, Inhumans o Degradants, la Convenció sobre els Drets del Nen i la Convenció Internacional sobre la Protecció dels Drets de tots els Treballadors Migratoris i dels seus Familiars;
- e) Reconeixent que la discapacitat és un concepte que evoluciona i que resulta de la interacció entre les persones amb deficiències i les barreres degudes a l'actitud i a l'entorn que impedeixen llur participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres;
- f) Reconeixent la importància que revesteixen els principis i les directrius de política que figuren en el Programa d'acció mundial per als impedits i en les normes uniformes sobre la igualtat d'oportunitats per a les persones amb discapacitat com a factor en la promoció, la formulació i l'avaluació de normes, plans, programes i mesures a nivell nacional, regional i internacional destinats a donar una major igualtat d'oportunitats a les persones amb discapacitat;
- g) Destacant la importància d'incorporar les qüestions relatives a la discapacitat com a part integrant de les estratègies pertinents de desenvolupament sostenible;
- h) Reconeixent també que la discriminació contra qualsevol persona per raó de la seva discapacitat constitueix una vulneració de la dignitat i el valor inherents de l'ésser humà;
- i) Reconeixent a més la diversitat de les persones amb discapacitat;

- j) Reconeixent la necessitat de promoure i protegir els drets humans de totes les persones amb discapacitat, incloses aquelles que necessiten un suport més intens;
- k) Observant amb preocupació que, malgrat aquests diversos instruments i activitats, les persones amb discapacitat segueixen trobant barreres per participar en igualtat de condicions amb les altres en la vida social i que se segueixen vulnerant els seus drets humans arreu del món;
- l) Reconeixent la importància de la cooperació internacional per millorar les condicions de vida de les persones amb discapacitat en tots els països, en particular en els països en desenvolupament;
- m) Reconeixent el valor de les contribucions que aporten i poden aportar les persones amb discapacitat al benestar general i a la diversitat de llurs comunitats, i que la promoció del ple gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals per les persones amb discapacitat i de la seva plena participació tindran com a resultats un major sentit de pertinença d'aquestes persones i avenços significatius en el desenvolupament econòmic, social i humà de la societat i en l'eradicació de la pobresa;
- n) Reconeixent la importància que per a les persones amb discapacitat tenen l'autonomia i la independència individual, inclosa la llibertat de prendre les seves pròpies decisions;
- o) Considerant que les persones amb discapacitat han de tenir l'oportunitat de participar activament en els processos d'adopció de decisions sobre polítiques i programes, inclosos els que els afectin directament;
- p) Preocupats per la difícil situació amb què es troben les persones amb discapacitat que són víctimes de múltiples o agreujades formes de discriminació per motius de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra mena, origen nacional, ètnic, indígena o social, patrimoni, naixement, edat o qualsevol altra condició;
- q) Reconeixent que les dones i les nenes amb discapacitat acostumen a estar exposades a un risc major, dins i fora de la llar, de violència, lesions o abús, abandó o tracte negligent, maltractaments o explotació;
- r) Reconeixent també que els nens i les nenes amb discapacitat han de gaudir plenament de tots els drets humans i les llibertats fonamentals en igualtat de condicions amb els altres nens i nenes, i recordant les obligacions que en aquest sentit van assumir els estats part en la Convenció sobre els Drets del Nen;
- s) Subratllant la necessitat d'incorporar la perspectiva de gènere en totes les activitats destinades a promoure el ple gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals per part de les persones amb discapacitat;
- t) Destacant el fet que la majoria de les persones amb discapacitat viuen en condicions de pobresa i reconeixent, en aquest sentit, la necessitat fonamental de mitigar els efectes negatius de la pobresa en les persones amb discapacitat;

- u) Tenint present que, per assolir la plena protecció de les persones amb discapacitat, en particular durant els conflictes armats i l'ocupació estrangera, és indispensable que concorrin condicions de pau i seguretat basades en el ple respecte dels propòsits i principis de la Carta de les Nacions Unides i que es respectin els instruments vigents en matèria de drets humans;
- v) Reconeixent la importància de l'accessibilitat a l'entorn físic, social, econòmic i cultural, a la salut i l'educació, i a la informació i les comunicacions, perquè les persones amb discapacitat puguin gaudir plenament de tots els drets humans i les llibertats fonamentals;
- w) Conscients que les persones, que tenen obligacions respecte altres persones i la comunitat a la qual pertanyen, tenen la responsabilitat de procurar, per tots els mitjans, que es promoguin i respectin els drets reconeguts en la Carta Internacional de Drets Humans;
- x) Convençuts que la família és la unitat col·lectiva natural i fonamental de la societat i té dret a rebre protecció de la societat i de l'estat, i que les persones amb discapacitat i els seus familiars han de rebre la protecció i l'assistència necessàries perquè les famílies puguin contribuir al fet que les persones amb discapacitat gaudeixin dels seus drets plenament i en igualtat de condicions;
- y) Convençuts que una convenció internacional àmplia i integral per promoure i protegir els drets i la dignitat de les persones amb discapacitat contribuirà significativament a pal·liar el profund desavantatge social de les persones amb discapacitat i promourà llur participació, en igualtat d'oportunitats, en els àmbits civil, polític, econòmic, social i cultural, tant en els països en desenvolupament com en els desenvolupats;

Convenen el següent:

Article 1.

Propòsit

El propòsit d'aquesta Convenció és promoure, protegir i assegurar el gaudi ple, i en condicions d'igualtat, de tots els drets humans i llibertats fonamentals per part de totes les persones amb discapacitat, i promoure el respecte de la seva dignitat inherent.

Les persones amb discapacitat inclouen aquelles que tinguin deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interaccionar amb diverses barreres, puguin impedir la seva participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions amb les altres.

Article 2.

Definicions

Als efectes d'aquesta Convenció:

La "comunicació" inclourà els llenguatges, la visualització de textos, el braille, la comunicació tàctil, els macrotipus, els dispositius multimèdia de fàcil accés, i també el llenguatge escrit, els sistemes auditiu, el llenguatge senzill, els mitjans de veu digitalitzada i altres formes, mitjans i formats augmentatius o alternatius de comunicació, inclosa la tecnologia de la informació i les comunicacions de fàcil accés.

Per "llenguatge" s'entendrà tant el llenguatge oral com la llengua de signes i altres formes de comunicació no verbal.

Per "discriminació per motius de discapacitat" s'entendrà qualsevol distinció, exclusió o restricció per motius de discapacitat que tingui el propòsit o l'efecte d'obstaculitzar o deixar sense efecte el reconeixement, gaudi o exercici, en igualtat de condicions, de tots els drets humans i llibertats fonamentals en els àmbits polític, econòmic, social, cultural, civil o d'altre tipus. Inclou totes les formes de discriminació, entre elles, la denegació d'ajustaments raonables.

Per "ajustaments raonables" s'entendran les modificacions i les adaptacions necessàries i adequades que no imposin una càrrega desproporcionada o indeguda, quan es requereixin en un cas particular, per garantir a les persones amb discapacitat el gaudi o exercici, en igualtat de condicions amb les altres, de tots els drets humans i llibertats fonamentals.

Per "disseny universal" s'entendrà el disseny de productes, entorns, programes i serveis que puguin utilitzar totes les persones, en la major mesura possible, sense necessitat d'adaptació ni disseny especialitzat. El "disseny universal" no exclourà les ajudes tècniques per a grups particulars de persones amb discapacitat, quan es necessitin.

Article 3.

Principis generals

Els principis d'aquesta Convenció son:

- a) El respecte de la dignitat inherent, l'autonomia individual, inclosa la llibertat de prendre les pròpies decisions, i la independència de les persones;
- b) La no discriminació;
- c) La participació i la inclusió plenes i efectives en la societat;
- d) El respecte per la diferència i l'acceptació de les persones amb discapacitat com a part de la diversitat i la condició humanes;
- e) La igualtat d'oportunitats;
- f) L'accessibilitat;
- g) La igualtat entre l'home i la dona;
- h) El respecte a l'evolució de les facultats dels nens i les nenes amb discapacitat i del seu dret a preservar la seva identitat.

Article 4.

Obligacions generals

1. Els estats part es comprometen a garantir i a promoure el ple exercici de tots els drets humans i les llibertats fonamentals de les persones amb discapacitat, sense cap mena de

discriminació per motius de discapacitat. Amb aquest objectiu, els estats part es comprometen a:

- a) Adoptar totes les mesures legislatives, administratives i d'altra mena que calguin per fer efectius els drets reconeguts en aquesta Convenció;
  - b) Prendre totes les mesures pertinents, incloses mesures legislatives, per modificar o derogar lleis, reglaments, costums i pràctiques existents que constitueixin discriminació contra les persones amb discapacitat;
  - c) Tenir en compte, en totes les polítiques i tots els programes, la protecció i la promoció dels drets humans de les persones amb discapacitat;
  - d) Abstenir-se d'actes o pràctiques que siguin incompatibles amb aquesta Convenció i vetllar perquè les autoritats i les institucions públiques actuïn conforme al que s'hi disposa;
  - e) Prendre totes les mesures pertinents perquè cap persona, organització o empresa privada discrimini per motius de discapacitat;
  - f) Emprendre o promoure la investigació i el desenvolupament de béns, serveis, equips i instal·lacions de disseny universal, d'acord amb la definició de l'article 2 d'aquesta Convenció, que requereixin la menor adaptació possible i el menor cost per a satisfer les necessitats específiques de les persones amb discapacitat, promoure la seva disponibilitat i ús, i promoure el disseny universal en l'elaboració de normes i directrius;
  - g) Emprendre o promoure la investigació i el desenvolupament, i promoure la disponibilitat i l'ús de noves tecnologies, incloses les tecnologies de la informació i les comunicacions, ajuts per a la mobilitat, dispositius tècnics i tecnologies de suport adequades per a les persones amb discapacitat, donant prioritat a les de preu assequible;
  - h) Proporcionar informació que sigui accessible per a les persones amb discapacitat sobre ajuts a la mobilitat, dispositius tècnics i tecnologies de suport, incloses noves tecnologies, així com altres formes d'assistència i serveis i instal·lacions de suport;
  - i) Promoure la formació dels professionals i el personal que treballen amb persones amb discapacitat sobre els drets reconeguts en aquesta Convenció, per tal de prestar millor l'assistència i els serveis garantits per aquests drets.
2. Pel que fa als drets econòmics, socials i culturals, els estats part es comprometen a adoptar mesures fins al màxim dels seus recursos disponibles i, quan calgui, en el marc de la cooperació internacional, per assolir, de manera progressiva, el ple exercici d'aquests drets, sense perjudici de les obligacions previstes en aquesta Convenció que siguin aplicables immediatament en virtut del dret internacional.
  3. En l'elaboració i aplicació de legislació i polítiques per fer efectiva aquesta Convenció, i en altres processos d'adopció de decisions sobre qüestions relacionades amb les persones amb discapacitat, els estats part celebraran consultes estretes i col·laboraran activament amb les persones amb discapacitat, inclosos els nens i les nenes amb discapacitat, a través de les organitzacions que les representen.
  4. Res del que estableix aquesta Convenció no afectarà les disposicions que puguin facilitar, en major mesura, l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat i que puguin figurar en la legislació d'un estat part o en el dret internacional en vigor en aquest estat. No es restringiran ni derogaran cap dels drets humans i les llibertats fonamentals reconeguts o existents en els estats part en aquesta Convenció de conformitat amb la llei, les

convencions i els convenis, els reglaments o el costum amb el pretext que aquesta Convenció no reconeix aquests drets o llibertats o els reconeix en menor mesura.

5. Les disposicions d'aquesta Convenció s'aplicaran a totes les parts dels estats federals, sense limitacions ni excepcions.

Article 5.

Igualtat i no discriminació

1. Els estats part reconeixen que totes les persones són iguals davant la llei i en virtut de la llei, i que tenen dret a la mateixa protecció legal i a beneficiar-se de la llei en la mateixa mesura, sense cap mena de discriminació.
2. Els estats part prohibiran tota discriminació per motius de discapacitat i garantiran a totes les persones amb discapacitat protecció legal igual i efectiva contra la discriminació per qualsevol motiu.
3. Amb la finalitat de promoure la igualtat i eliminar la discriminació, els estats part adoptaran totes les mesures pertinents per assegurar la realització d'ajustaments raonables.
4. No es consideraran discriminatòries, en virtut d'aquesta Convenció, les mesures específiques que siguin necessàries per accelerar o assolir la igualtat de fet de les persones amb discapacitat.

Article 6.

Dones amb discapacitat

1. Els estats part reconeixen que les dones i les nenes amb discapacitat estan subjectes a múltiples formes de discriminació i, en aquest sentit, adoptaran mesures per garantir que puguin gaudir plenament i en igualtat de condicions de tots els drets humans i llibertats fonamentals.
2. Els estats part prendran totes les mesures pertinents per garantir el ple desenvolupament, avenç i potenciació de la dona, amb el propòsit de garantir-li l'exercici i gaudi dels drets humans i les llibertats fonamentals establerts en aquesta Convenció.

Article 7.

Nens i nenes amb discapacitat

1. Els estats part prendran totes les mesures necessàries per garantir que tots els nens i les nenes amb discapacitat gaudeixin plenament de tots els drets humans i llibertats fonamentals en igualtat de condicions amb els altres nens i nenes.
2. En totes les activitats relacionades amb els nens i les nenes amb discapacitat, una consideració primordial serà la protecció de l'interès superior del nen.
3. Els estats part garantiran que els nens i les nenes amb discapacitat tinguin dret a expressar la seva opinió lliurement sobre totes les qüestions que els afectin; aquesta opinió rebrà la deguda consideració tenint en compte llur edat i maduresa, en igualtat de condicions amb

els altres nens i nenes, i a rebre assistència apropiada d'acord amb llur discapacitat i edat per poder exercir aquest dret.

Article 8.

Presa de consciència

1. Els estats part es comprometen a adoptar mesures immediates, efectives i pertinents per:
  - a) Sensibilitzar la societat, fins i tot en l'àmbit familiar, perquè prengui major consciència sobre les persones amb discapacitat, i fomentar el respecte dels drets i la dignitat d'aquestes persones;
  - b) Lluitar contra els estereotips, els prejudicis i les pràctiques nocives respecte a les persones amb discapacitat, inclosos els que es basen en el gènere o l'edat, en tots els àmbits de la vida;
  - c) Promoure la presa de consciència sobre les capacitats i aportacions de les persones amb discapacitat.

2. Les mesures amb aquesta finalitat inclouen:
  - a) Engregar i mantenir campanyes efectives de sensibilització pública destinades a:
    - i. fomentar actituds receptives respecte als drets de les persones amb discapacitat
    - ii. promoure percepcions positives i una major consciència social pel que fa a les persones amb discapacitat
    - iii. promoure el reconeixement de les capacitats, els mèrits i les habilitats de les persones amb discapacitat i de les seves aportacions en relació amb el lloc de treball i el mercat laboral;
  - b) Fomentar en tots els àmbits del sistema educatiu, fins i tot entre tots els nens i les nenes des d'una edat primerenca, una actitud de respecte dels drets de les persones amb discapacitat;
  - c) Encoratjar tots els òrgans dels mitjans de comunicació perquè difonguin una imatge de les persones amb discapacitat que sigui compatible amb el propòsit d'aquesta Convenció;
  - d) Promoure programes de formació sobre sensibilització que tinguin en compte les persones amb discapacitat i els seus drets.

Article 9.

Accessibilitat

1. Amb la finalitat que les persones amb discapacitat puguin viure de forma independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida, els estats part adoptaran les mesures pertinents per assegurar l'accés de les persones amb discapacitat, en igualtat de

condicions amb les altres, a l'entorn físic, el transport, la informació i les comunicacions, inclosos els sistemes i les tecnologies de la informació i les comunicacions, i a altres serveis i instal·lacions oberts al públic o d'ús públic, tant en zones urbanes com rurals. Aquestes mesures, que inclouran la identificació i l'eliminació d'obstacles i barreres d'accés, s'aplicaran, entre altres coses, a:

- a) Els edificis, les vies públiques, el transport i altres instal·lacions exteriors i interiors, com ara escoles, habitatges, instal·lacions mèdiques i llocs de treball;
- b) Els serveis d'informació, comunicacions i d'altre tipus, inclosos els serveis electrònics i d'emergència.
- c) Els estats part també adoptaran les mesures pertinents per:
- d) Desenvolupar, promulgar i supervisar l'aplicació de normes mínimes i directrius sobre l'accessibilitat de les instal·lacions i els serveis oberts al públic o d'ús públic;
- e) Assegurar que les entitats privades que proporcionen instal·lacions i serveis oberts al públic o d'ús públic tinguin en compte tots els aspectes de llur accessibilitat per a les persones amb discapacitat;
- f) Oferir formació a totes les persones involucrades en els problemes d'accessibilitat a què s'enfronten les persones amb discapacitat;
- g) Dotar els edificis i altres instal·lacions obertes al públic de senyalització en braille i en formats de fàcil lectura i comprensió;
- h) Oferir formes d'assistència humana o animal i intermediaris, inclosos guies, lectors i intèrprets professionals de la llengua de signes, per facilitar l'accés a edificis i altres instal·lacions obertes al públic;
- i) Promoure altres formes adequades d'assistència i suport a les persones amb discapacitat per assegurar el seu accés a la informació;
- j) Promoure l'accés de les persones amb discapacitat als nous sistemes i tecnologies de la informació i les comunicacions, fins i tot a Internet;
- k) Promoure el disseny, el desenvolupament, la producció i la distribució de sistemes i tecnologies de la informació i les comunicacions accessibles en una etapa primerenca, amb l'objectiu que aquests sistemes i tecnologies siguin accessibles al menor cost.

Article 10.

Dret a la vida

Els estats part reafirmen el dret inherent a la vida de tots els éssers humans i adoptaran totes les mesures necessàries per garantir el gaudi efectiu d'aquest dret per part de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres.

Article 11.

Situacions de risc i emergències humanitàries

Els estats part adoptaran, en virtut de les responsabilitats que els corresponen d'acord amb el dret internacional, i en concret el dret internacional humanitari i el dret internacional dels drets humans, totes les mesures necessàries per garantir la seguretat i la protecció de les persones amb discapacitat en situacions de risc, incloses les situacions de conflicte armat, les emergències humanitàries i els desastres naturals.

Article 12.

Igual reconeixement com a persones davant la llei

1. Els estats part reafirmen que les persones amb discapacitat tenen dret a tot arreu al reconeixement de la seva personalitat jurídica.
2. Els estats part reconeixeran que les persones amb discapacitat tenen capacitat jurídica en igualtat de condicions amb les altres en tots els aspectes de la vida.
3. Els estats part adoptaran les mesures pertinents per proporcionar accés a les persones amb discapacitat al suport que puguin necessitar en l'exercici de la seva capacitat jurídica.
4. Els estats part asseguraran que en totes les mesures relatives a l'exercici de la capacitat jurídica es proporcionin salvaguardes adequades i efectives per impedir els abusos en conformitat amb el dret internacional en matèria de drets humans. Aquestes salvaguardes asseguraran que les mesures relatives a l'exercici de la capacitat jurídica respectin els drets, la voluntat i les preferències de la persona, que no hi hagi conflicte d'interessos ni influència indeguda, que siguin proporcionals i adaptades a les circumstàncies de la persona, que s'apliquin en el termini més curt possible i que estiguin subjectes a exàmens periòdics per part d'una autoritat o un òrgan judicial competent, independent i imparcial. Les salvaguardes seran proporcionals al grau en què aquestes mesures afectin els drets i els interessos de les persones.
5. Sense perjudici del que disposa aquest article, els estats part prendran totes les mesures que siguin pertinents i efectives per garantir el dret de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres, a ser propietàries i heretar béns, controlar els seus propis assumptes econòmics i tenir accés en igualtat de condicions a préstecs bancaris, hipoteques i altres modalitats de crèdit financer, i vetllaran perquè les persones amb discapacitat no siguin privades dels seus béns de manera arbitrària.

Article 13.

Accés a la justícia

1. Els estats part asseguraran que les persones amb discapacitat tinguin accés a la justícia en igualtat de condicions amb les altres, fins i tot mitjançant ajustaments de procediment i adequats a l'edat, per facilitar el compliment de les funcions efectives d'aquestes persones com a participants directes i indirectes, inclosa la declaració com a testimonis, en tots els procediments judicials, amb inclusió de l'etapa d'investigació i altres etapes preliminars.

2. Amb la finalitat d'assegurar que les persones amb discapacitat tinguin accés efectiu a la justícia, els estats part promouran la capacitació adequada de les persones que treballen en l'Administració de Justícia, inclòs el personal policial i penitenciari.

Article 14.

Llibertat i seguretat de la persona

1. Els estats part asseguraran que les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres:
  - a) Gaudeixin del dret a la llibertat i seguretat de la persona;
  - b) No es vegin privades de la seva llibertat il·legalment o arbitrària i que qualsevol privació de llibertat sigui conforme a la llei, i que l'existència d'una discapacitat no justifiqui en cap cas una privació de la llibertat.
2. Els estats part asseguraran que les persones amb discapacitat que es vegin privades de la seva llibertat en motiu d'un procés tinguin, en igualtat de condicions amb les altres, dret a garanties de conformitat amb el dret internacional dels drets humans i a ser tractades de conformitat amb els objectius i principis d'aquesta Convenció, inclosa l'aplicació d'ajustaments raonables.

Article 15.

Protecció contra la tortura i altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants

1. Cap persona no serà sotmesa a tortura o altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants. En particular, ningú no serà sotmès a experiments mèdics o científics sense el seu lliure consentiment.
2. Els estats part prendran totes les mesures de caràcter legislatiu, administratiu, judicial o d'altra mena que calguin per evitar que les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres, siguin sotmeses a tortures o altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants.

Article 16.

Protecció contra l'explotació, la violència i l'abús

1. Els estats part adoptaran totes les mesures de caràcter legislatiu, administratiu, social, educatiu i d'altra mena que siguin pertinents per protegir les persones amb discapacitat, tant en el si de llar com fora, contra totes les formes d'explotació, violència i abús, inclosos els aspectes relacionats amb el gènere.
2. Els estats part també adoptaran totes les mesures pertinents per impedir qualsevol forma d'explotació, violència i abús i asseguraran, entre altres coses, que existeixin formes adequades d'assistència i suport que tinguin en compte el gènere i l'edat per a les persones amb discapacitat, els seus familiars i les persones que en tinguin cura i, fins i tot, proporcionaran informació i educació sobre la manera de prevenir, reconèixer i denunciar els casos d'explotació, violència i abús. Els estats part asseguraran que els serveis de protecció tinguin en compte l'edat, el gènere i la discapacitat.

3. Per tal d'impedir que es produeixin casos d'explotació, violència i abús, els estats part asseguraran que tots els serveis i programes dissenyats per servir a les persones amb discapacitat siguin supervisats efectivament per autoritats independents.
4. Els estats part prendran totes les mesures pertinents per promoure la recuperació física, cognitiva i psicològica, la rehabilitació i la reintegració social de les persones amb discapacitat que siguin víctimes de qualsevol forma d'explotació, violència o abús, fins i tot mitjançant la prestació de serveis de protecció. Aquesta recuperació i integració tindran lloc en un entorn que sigui favorable per a la salut, el benestar, l'autoestima, la dignitat i l'autonomia de la persona i que tingui en compte les necessitats específiques del gènere i l'edat.
5. Els estats part adoptaran legislació i polítiques efectives, incloses legislació i polítiques centrades en la dona i en la infància, per assegurar que els casos d'explotació, violència i abús contra persones amb discapacitat siguin detectats, investigats i, si escau, jutjats.

Article 17.

Protecció de la integritat personal

Qualsevol persona amb discapacitat té dret que es respecti la seva integritat física i mental en igualtat de condicions amb les altres.

Article 18.

Llibertat de desplaçament i nacionalitat

1. Els estats part reconeixeran el dret de les persones amb discapacitat a la llibertat de desplaçament, a la llibertat per triar la seva residència i a una nacionalitat, en igualtat de condicions amb les altres, fins i tot asseguraran que les persones amb discapacitat:
  - a) Tinguin dret a adquirir i canviar una nacionalitat i a no ser privades de la pròpia nacionalitat de manera arbitrària o per motius de discapacitat;
  - b) No siguin privades, per motius de discapacitat, de la seva capacitat per obtenir, posseir i utilitzar documentació relativa a la seva nacionalitat o altra documentació d'identificació o per utilitzar procediments pertinents, com el procediment d'immigració, que puguin ser necessaris per facilitar l'exercici del dret a la llibertat de desplaçament;
  - c) Tinguin llibertat per sortir de qualsevol país, fins i tot el propi;
  - d) No es vegin privades, arbitràriament o per motius de discapacitat, del dret a entrar en el seu propi país.
2. Els nens i les nenes amb discapacitat seran inscrits immediatament després del seu naixement i tindran des del naixement dret a un nom, a adquirir una nacionalitat i, tant com es pugui, a conèixer els seus pares i a ser atesos per ells.

Article 19.

Dret a viure de forma independent i a ser inclòs en la comunitat

Els estats part en aquesta Convenció reconeixen el dret en igualtat de condicions de totes les persones amb discapacitat a viure en la comunitat, amb opcions iguals a les de les altres, i adoptaran mesures efectives i pertinents per facilitar el ple gaudi d'aquest dret per part de les persones amb discapacitat i la seva plena inclusió i participació en la comunitat, i asseguraran especialment que:

- a) Les persones amb discapacitat tinguin l'oportunitat de triar el seu lloc de residència i on i amb qui viure, en igualtat de condicions amb les altres, i no es vegin obligades a viure d'acord amb un sistema de vida específic;
- b) Les persones amb discapacitat tinguin accés a una varietat de serveis d'assistència domiciliària, residencial i altres serveis de suport de la comunitat, inclosa l'assistència personal que sigui necessària per facilitar la seva existència i la seva inclusió en la comunitat, i per evitar el seu aïllament o separació de la comunitat;
- c) Les instal·lacions i els serveis comunitaris per a la població en general estiguin a disposició, en igualtat de condicions, de les persones amb discapacitat i tinguin en compte llurs necessitats.

Article 20.

Mobilitat personal

Els estats part adoptaran mesures efectives per assegurar que les persones amb discapacitat gaudeixin de mobilitat personal amb la major independència possible, entre elles:

- a) Facilitar la mobilitat personal de les persones amb discapacitat en la forma i en el moment que desitgin a un cost assequible;
- b) Facilitar l'accés de les persones amb discapacitat a formes d'assistència humana o animal i intermediaris, tecnologies de suport, dispositius tècnics i ajuts per a la mobilitat de qualitat, fins i tot posant-los a la seva disposició a un cost assequible;
- c) Oferir a les persones amb discapacitat i al personal especialitzat que treballi amb aquestes persones capacitació en habilitats relacionades amb la mobilitat;
- d) Encoratjar les entitats que fabriquen ajuts per a la mobilitat, dispositius i tecnologies de suport a tenir en compte tots els aspectes de la mobilitat de les persones amb discapacitat.

Article 21.

Llibertat d'expressió i d'opinió i accés a la informació

Els estats part adoptaran totes les mesures pertinents perquè les persones amb discapacitat puguin exercir el dret a la llibertat d'expressió i opinió, inclosa la llibertat d'aconseguir, rebre i facilitar informació i idees en igualtat de condicions amb les altres i mitjançant qualsevol forma de comunicació que triïn d'acord amb la definició de l'article 2 d'aquesta Convenció, entre elles:

- a) Facilitar a les persones amb discapacitat informació dirigida al públic en general, de manera oportuna i sense cost addicional, en formats accessibles i amb les tecnologies adequades als diferents tipus de discapacitat;
- b) Acceptar i facilitar la utilització de la llengua de signes, el braille, les formes, mitjans, i formats augmentatius i alternatius de comunicació i totes les altres formes, mitjans i formats de comunicació accessibles que triïn les persones amb discapacitat en les seves relacions oficials;
- c) Encoratjar les entitats privades que prestin serveis al públic en general, fins i tot mitjançant Internet, a proporcionar informació i serveis en formats que les persones amb discapacitat puguin utilitzar i als quals tinguin accés;
- d) Encoratjar els mitjans de comunicació, inclosos els que subministren informació a través d'Internet, perquè facin que els seus serveis siguin accessibles per a les persones amb discapacitat;
- e) Reconèixer i promoure la utilització de llengües de signes.

Article 22.

Respecte a la privacitat

1. Cap persona amb discapacitat, independentment de quin sigui el seu lloc de residència o la seva modalitat de convivència, no serà objecte d'ingerències arbitràries o il·legals en la seva vida privada, família, llar, correspondència o qualsevol altre tipus de comunicació, o d'agressions il·lícites contra el seu honor i la seva reputació. Les persones amb discapacitat tindran dret a ser protegides per la llei davant d'aquestes ingerències o agressions.
2. Els estats part protegiran la privacitat de la informació personal i relativa a la salut i a la rehabilitació de les persones amb discapacitat en igualtat de condicions amb les altres.

Article 23.

Respecte de la llar i de la família

1. Els estats part prendran mesures efectives i pertinents per posar fi a la discriminació contra les persones amb discapacitat en totes les qüestions relacionades amb el matrimoni, la família, la paternitat i les relacions personals, i aconseguir que les persones amb discapacitat estiguin en igualtat de condicions amb les altres, amb la finalitat d'assegurar que:
  - a) Es reconegui el dret de totes les persones amb discapacitat en edat de contreure matrimoni, a casar-se i fundar una família sobre la base del consentiment lliure i ple dels futurs cònjuges;
  - b) Es respecti el dret de les persones amb discapacitat a decidir lliurement i de manera responsable el nombre de fills que volen tenir i el temps que ha de transcórrer entre un naixement i l'altre, i a tenir accés a informació, educació sobre reproducció i planificació

familiar apropiats per a la seva edat, i s'ofereixin els mitjans necessaris que els permetin d'exercir aquests drets;

- c) Les persones amb discapacitat, inclosos els nens i les nenes, mantinguin la seva fertilitat, en igualtat de condicions amb les altres.
2. Els estats part garantiran els drets i les obligacions de les persones amb discapacitat pel que fa a la custòdia, la tutela, la guarda, l'adopció de nens o institucions similars, quan aquests conceptes es recullin en la legislació nacional; en tots els casos es vetllarà al màxim per l'interès superior del nen. Els estats part prestaran l'assistència apropiada a les persones amb discapacitat per a l'acompliment de les seves responsabilitats en la criança dels fills.
  3. Els estats part asseguraran que els nens i les nenes amb discapacitat tinguin els mateixos drets pel que fa a la vida en família. Per fer efectius aquests drets, i amb la finalitat de prevenir l'ocultació, l'abandó, la negligència i la segregació dels nens i les nenes amb discapacitat, els estats part vetllaran perquè es proporcioni amb anticipació informació, serveis i suport generals als menors amb discapacitat i a les seves famílies.
  4. Els estats part asseguraran que els nens i les nenes no siguin separats dels seus pares contra la seva voluntat, tret quan les autoritats competents, amb subjecció a un examen judicial, determinin, en conformitat amb la llei i els procediments aplicables, que aquesta separació és necessària en l'interès superior del nen. En cap cas no se separarà un menor dels seus pares per raó d'una discapacitat del menor, d'ambdós pares o d'un d'ells.
  5. Els estats part faran tot el possible, quan la família immediata no pugui tenir cura d'un nen amb discapacitat, per proporcionar atenció alternativa dintre de la família extensa i, si això no fos possible, dintre de la comunitat en un entorn familiar.

Article 24.

Educació

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a l'educació. Amb la intenció de fer efectiu aquest dret sense discriminació i sobre la base de la igualtat d'oportunitats, els estats part asseguraran un sistema d'educació inclusiu en tots els àmbits, i també l'ensenyament al llarg de la vida, amb la intenció de:
  - a) Desenvolupar plenament el potencial humà i el sentit de la dignitat i l'autoestima i reforçar el respecte pels drets humans, les llibertats fonamentals i la diversitat humana;
  - b) Desenvolupar al màxim la personalitat, els talents i la creativitat de les persones amb discapacitat, i també les seves aptituds mentals i físiques;
  - c) Fer possible que les persones amb discapacitat participin de manera efectiva en una societat lliure.
2. En fer efectiu aquest dret, els estats part asseguraran que:

- a) Les persones amb discapacitat no quedin excloses del sistema general d'educació per motius de discapacitat, i que els nens i les nenes amb discapacitat no quedin exclosos de l'ensenyament primari gratuït i obligatori ni de l'ensenyament secundari per motius de discapacitat;
  - b) Les persones amb discapacitat puguin accedir a una educació primària i secundària inclusiva, de qualitat i gratuïta, en igualtat de condicions amb les altres, en la comunitat on visquin;
  - c) Es facin ajustaments raonables en funció de les necessitats individuals;
  - d) Es presti el suport necessari a les persones amb discapacitat, en el marc del sistema general d'educació, per facilitar la seva formació efectiva;
  - e) Es facilitin mesures de suport personalitzades i efectives en entorns que fomentin al màxim el desenvolupament acadèmic i social, de conformitat amb l'objectiu de la plena inclusió.
3. Els estats part brindaran a les persones amb discapacitat la possibilitat d'aprendre habilitats per a la vida i desenvolupament social, amb la finalitat de propiciar la seva participació plena i en igualtat de condicions en l'educació i com a membres de la comunitat. Amb aquesta finalitat, els estats part adoptaran les mesures pertinents, entre elles:
- a) Facilitar l'aprenentatge del braille, l'escriptura alternativa, altres formes, mitjans i formats de comunicació augmentatius o alternatius i habilitats d'orientació i de mobilitat, i també la tutoria i el suport entre iguals;
  - b) Facilitar l'aprenentatge de la llengua de signes i la promoció de la identitat lingüística de les persones sordes;
  - c) Assegurar que l'educació de les persones, i en particular els nens i les nenes cecs, sords o sordcecs s'imparteixi en els llenguatges i les formes i mitjans de comunicació més apropiats per a cada persona i en entorns que permetin assolir llur màxim desenvolupament acadèmic i social.
4. Per tal de contribuir a fer efectiu aquest dret, els estats part adoptaran les mesures pertinents per contractar mestres, inclosos mestres amb discapacitat, que estiguin qualificats en llengua de signes o braille i per formar professionals i personal que treballin en tots els nivells educatius. Aqueixa formació inclourà la presa de consciència sobre la discapacitat i l'ús de formes, mitjans i formats de comunicació augmentatius i alternatius apropiats, i de tècniques i materials educatius per donar suport a les persones amb discapacitat.
5. Els estats part asseguraran que les persones amb discapacitat tinguin accés general a l'educació superior, la formació professional, l'educació per a adults i l'aprenentatge durant tota la vida sense discriminació i en igualtat de condicions amb les altres. Amb aquesta finalitat, els estats part asseguraran que es portin a terme ajustaments raonables per a les persones amb discapacitat.

Article 25.

Salut

Els estats part reconeixen que les persones amb discapacitat tenen dret a gaudir del més alt nivell possible de salut sense discriminació per motius de discapacitat. Els estats part adoptaran les mesures pertinents per assegurar l'accés de les persones amb discapacitat a serveis de salut que tinguin en compte les qüestions de gènere, inclosa la rehabilitació relacionada amb la salut. En particular, els estats part:

- a) Proporcionaran a les persones amb discapacitat programes i atenció de la salut gratuïts o a preus assequibles de la mateixa varietat i qualitat que a les altres persones, fins i tot en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva, i programes de salut pública dirigits a la població;
- b) Proporcionaran els serveis de salut que necessitin les persones amb discapacitat específicament com a conseqüència de la seva discapacitat, incloses la prompta detecció i intervenció, quan escaigui, i serveis destinats a prevenir i reduir al màxim l'aparició de noves discapacitats, inclosos els nens i les nenes i les persones grans;
- c) Proporcionaran aquests serveis al més a prop possible de les comunitats de les persones amb discapacitat, fins i tot en les zones rurals;
- d) Exigiran als professionals de la salut que prestin a les persones amb discapacitat atenció de la mateixa qualitat que a les altres persones, sobre la base d'un consentiment lliure i informat, entre altres formes mitjançant la sensibilització respecte als drets humans, la dignitat, l'autonomia i les necessitats de les persones amb discapacitat a través de la capacitació i la promulgació de normes ètiques per a l'atenció de la salut en els àmbits públic i privat;
- e) Prohibiran la discriminació contra les persones amb discapacitat en la prestació d'assegurances de salut i de vida quan aquestes assegurances estiguin permeses en la legislació nacional, i vetllaran perquè aquestes assegurances es prestin de manera justa i raonable;
- f) Impediran que es neguin, de manera discriminatòria, serveis de salut o d'atenció de la salut o aliments sòlids o líquids per motius de discapacitat.

Article 26.

Habilitació i rehabilitació

1. Els estats part adoptaran mesures efectives i pertinents, fins i tot mitjançant el suport de persones que es trobin en les mateixes circumstàncies, perquè les persones amb discapacitat puguin assolir i mantenir la màxima independència, capacitat física, mental, social i vocacional, i la inclusió i participació plena en tots els aspectes de la vida. Amb aquesta finalitat, els estats part organitzaran, intensificaran i ampliaran serveis i programes generals d'habilitació i rehabilitació, en particular en els àmbits de la salut, l'ocupació, l'educació i els serveis socials, de manera que aquests serveis i programes:

- a) Comencin en l'etapa més primerenca possible i es basin en una avaluació multidisciplinària de les necessitats i capacitats de la persona;
  - b) Donin suport a la participació i la inclusió en la comunitat i en tots els aspectes de la societat, siguin voluntaris i estiguin a la disposició de les persones amb discapacitat al més a prop possible de la seva pròpia comunitat, fins i tot en les zones rurals.
2. Els estats part promouran el desenvolupament de formació inicial i contínua per als professionals i el personal que treballin en els serveis d'habilitació i rehabilitació.
  3. Els estats part promouran la disponibilitat, el coneixement i l'ús de tecnologies de suport i dispositius destinats a les persones amb discapacitat, als efectes de llur habilitació i rehabilitació.

Article 27.

Treball i ocupació

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a treballar, en igualtat de condicions amb les altres; això inclou el dret a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida mitjançant un treball lliurement triat o acceptat en un mercat i un entorn laborals que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat. Els estats part salvaguardaran i promouran l'exercici del dret al treball, fins i tot per a les persones que adquireixin una discapacitat durant l'ocupació, adoptant les mesures pertinents, inclosa la promulgació de legislació, entre elles:
  - a) Prohibir la discriminació per motius de discapacitat pel que fa a totes les qüestions relatives a qualsevol forma d'ocupació, incloses les condicions de selecció, contractació i ocupació, la continuïtat en l'ocupació, la promoció professional i unes condicions de treball segures i saludables;
  - b) Protegir el dret de les persones amb discapacitat, en igualtat de condicions amb les altres, a unes condicions de treball justes i favorables, i en particular a la igualtat d'oportunitats i de remuneració per feines d'igual valor, a condicions de treball segures i saludables, inclosa la protecció contra l'assetjament, i a la reparació per greuges soferts;
  - c) Assegurar que les persones amb discapacitat puguin exercir els seus drets laborals i sindicals, en igualtat de condicions amb les altres;
  - d) Permetre que les persones amb discapacitat tinguin accés efectiu a programes generals d'orientació tècnica i vocacional, serveis de col·locació i formació professional i contínua;
  - e) Afavorir les oportunitats d'ocupació i la promoció professional de les persones amb discapacitat en el mercat laboral, i donar-los suport per a la recerca, obtenció i manteniment d'ocupació, i per a la reincorporació laboral;

- f) Promoure oportunitats empresarials, d'ocupació per compte propi, de constitució de cooperatives i d'inici d'empreses pròpies;
  - g) Contractar persones amb discapacitat en el sector públic;
  - h) Promoure l'ocupació de persones amb discapacitat en el sector privat mitjançant les polítiques i mesures pertinents, que poden incloure programes d'acció afirmativa, incentius i altres mesures;
  - i) Vetllar perquè es realitzin ajustaments raonables per a les persones amb discapacitat en el lloc de treball;
  - j) Promoure l'adquisició, per part de les persones amb discapacitat, d'experiència laboral en el mercat de treball obert;
  - k) Promoure programes de rehabilitació vocacional i professional, manteniment de l'ocupació i reincorporació al treball dirigits a persones amb discapacitat.
2. Els estats part asseguraran que les persones amb discapacitat no siguin sotmeses a esclavitud ni servitud i que estiguin protegides, en igualtat de condicions amb les altres, contra el treball forçós o obligatori.

Article 28.

Nivell de vida adequat i protecció social

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a un nivell de vida adequat per a elles i les seves famílies, la qual cosa inclou alimentació, vestit i habitatge adequats, i a la millora contínua de les seves condicions de vida, i adoptaran les mesures pertinents per garantir i promoure l'exercici d'aquest dret sense discriminació per motius de discapacitat.
2. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a la protecció social i a gaudir d'aquest dret sense discriminació per motius de discapacitat, i adoptaran les mesures pertinents per protegir i promoure l'exercici d'aquest dret, entre elles:
  - a) Assegurar l'accés en condicions d'igualtat de les persones amb discapacitat a serveis d'aigua potable i el seu accés a serveis, dispositius i suports d'altra mena adequats a preus assequibles per a atendre les necessitats relacionades amb la seva discapacitat;
  - b) Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat, en particular de les dones, nenes i persones grans amb discapacitat, a programes de protecció social i estratègies de reducció de la pobresa;
  - c) Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat i de les seves famílies que visquin en situacions de pobresa a l'assistència de l'estat per sufragar despeses relacionades amb la seva discapacitat, inclosos capacitació, assessorament, assistència financera i serveis de cures temporals adequats;

- d) Assegurar l'accés de les persones amb discapacitat a programes d'habitatge públic;
- e) Assegurar l'accés en igualtat de condicions de les persones amb discapacitat a programes i beneficis de jubilació.

Article 29.

Participació en la vida política i pública

Els estats part garantiran a les persones amb discapacitat els drets polítics i la possibilitat de gaudir-ne en igualtat de condicions amb les altres, i es comprometran a:

- a) Assegurar que les persones amb discapacitat puguin participar plenament i efectiva en la vida política i pública en igualtat de condicions amb les altres, directament o a través de representants lliurement escollits, inclosos el dret i la possibilitat de les persones amb discapacitat a votar i ser escollides, entre altres formes per mitjà de:
  - i. La garantia que els procediments, instal·lacions i materials electorals siguin adequats, accessibles i fàcils d'entendre i utilitzar;
  - ii. La protecció del dret de les persones amb discapacitat a emetre el seu vot en secret en eleccions i referèndums públics sense intimidació, i a presentar-se efectivament com a candidates en les eleccions, exercir càrrecs i ocupar qualsevol funció pública en tots els àmbits de govern, i facilitaràn l'ús de noves tecnologies i tecnologies de suport quan escaigui;
  - iii. La garantia de la lliure expressió de la voluntat de les persones amb discapacitat com a electors i amb aquesta finalitat, quan sigui necessari i a petició de les persones amb discapacitat, permetre que una persona de la seva elecció els presti assistència per votar;
- b) Promoure activament un entorn en què les persones amb discapacitat puguin participar plenament i efectiva en la direcció dels afers públics, sense discriminació i en igualtat de condicions amb les altres, i fomentar la seva participació en els afers públics i, entre altres coses:
  - i. La seva participació en organitzacions i associacions no governamentals relacionades amb la vida pública i política del país, incloses les activitats i l'administració dels partits polítics;
  - ii. La constitució d'organitzacions de persones amb discapacitat que representin aquestes persones en l'àmbit internacional, nacional, regional i local, i llur incorporació a aquestes organitzacions.

Article 30.

Participació en la vida cultural, les activitats recreatives, l'esplai i l'esport

1. Els estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a participar, en igualtat de condicions amb les altres, en la vida cultural i adoptaran totes les mesures pertinents per a assegurar que les persones amb discapacitat:
  - a) Tinguin accés a material cultural en formats accessibles;
  - b) Tinguin accés a programes de televisió, pel·lícules, teatre i altres activitats culturals en formats accessibles;
  - c) Tinguin accés a llocs on s'ofereixin representacions o serveis culturals, com ara teatres, museus, cinemes, biblioteques i serveis turístics i, tant com es pugui, tinguin accés a monuments i llocs d'importància cultural nacional.
2. Els estats part adoptaran les mesures pertinents perquè les persones amb discapacitat puguin desenvolupar i utilitzar el seu potencial creatiu, artístic i intel·lectual, no solament per al seu propi benefici sinó també per a l'enriquiment de la societat.
3. Els estats part prendran totes les mesures pertinents, en conformitat amb el dret internacional, amb la finalitat d'assegurar que les lleis de protecció dels drets de propietat intel·lectual no constitueixin una barrera excessiva o discriminatòria per a l'accés de les persones amb discapacitat a materials culturals.
4. Les persones amb discapacitat tindran dret, en igualtat de condicions amb les altres, al reconeixement i al suport de la seva identitat cultural i lingüística específica, incloses la llengua de signes i la cultura dels sords.
5. Amb la finalitat que les persones amb discapacitat puguin participar en igualtat de condicions amb les altres en activitats recreatives, d'esplai i esportives, els estats part adoptaran les mesures pertinents per:
  - a) Afavorir i promoure la participació, tant com es pugui, de les persones amb discapacitat en activitats esportives generals en tots els àmbits;
  - b) Assegurar que les persones amb discapacitat tinguin l'oportunitat d'organitzar i desenvolupar activitats esportives i recreatives específiques per a elles, i de participar en aquestes activitats i, amb aquesta finalitat, procurar que se'ls ofereixi, en igualtat de condicions amb les altres, instrucció, formació i recursos adequats;
  - c) Assegurar que les persones amb discapacitat tinguin accés a instal·lacions esportives, recreatives i turístiques;
  - d) Assegurar que els nens i les nenes amb discapacitat tinguin igual accés que els altres nens i nenes a la participació en activitats lúdiques, recreatives, d'esplai i esportives, incloses les que es desenvolupin en el marc del sistema escolar;
  - e) Assegurar que les persones amb discapacitat tinguin accés als serveis de les persones que participen en l'organització d'activitats recreatives, turístiques, d'esplai i esportives.

Article 31.

Recopilació de dades i estadístiques

1. Els estats part recopilaran informació adequada, incloses dades estadístiques i d'investigació, que els permeti formular i aplicar polítiques, amb la finalitat de donar efectes a aquesta Convenció. En el procés de recopilació i manteniment d'aquesta informació hom haurà de:

- a) Respectar les garanties legals establertes, inclosa la legislació sobre protecció de dades, amb la finalitat d'assegurar la confidencialitat i el respecte de la privacitat de les persones amb discapacitat;
  - b) Complir les normes acceptades internacionalment per protegir els drets humans i les llibertats fonamentals, i també els principis ètics en la recopilació i l'ús d'estadístiques.
2. La informació recopilada de conformitat amb aquest article es desglossarà, si escau, i s'utilitzarà com a ajuda per avaluar el compliment, per part dels estats part, de les seves obligacions en el marc d'aquesta Convenció, i també per identificar i eliminar les barreres amb les quals s'enfronten les persones amb discapacitat en l'exercici dels seus drets.
  3. Els estats part assumiran la responsabilitat de difondre aquestes estadístiques i assegurar que siguin accessibles per a les persones amb discapacitat i altres persones.

Article 32.

Cooperació internacional

1. Els estats part reconeixen la importància de la cooperació internacional i la seva promoció, en suport dels esforços nacionals per fer efectius el propòsit i els objectius d'aquesta Convenció, i prendran les mesures pertinents i efectives en aquest sentit, entre els estats i, quan correspongui, en associació amb les organitzacions internacionals i regionals pertinents i la societat civil, en particular amb les organitzacions de persones amb discapacitat. Entre aquestes mesures es poden incloure les següents:
  - a) Vetllar perquè la cooperació internacional, inclosos els programes de desenvolupament internacionals, sigui inclusiva i accessible per a les persones amb discapacitat;
  - b) Facilitar i donar suport al foment de la capacitat, fins i tot mitjançant l'intercanvi i la distribució d'informació, experiències, programes de formació i pràctiques recomanades;
  - c) Facilitar la cooperació en la investigació i l'accés a coneixements científics i tècnics;
  - d) Proporcionar, segons correspongui, assistència apropiada, tècnica i econòmica, i fins i tot facilitar l'accés a tecnologies accessibles i d'assistència, compartint aquestes tecnologies, i mitjançant la seva transferència.
2. Les disposicions d'aquest article s'aplicaran sense perjudici de les obligacions que pertoquin a cada estat part en virtut d'aquesta Convenció.

Article 33.

Aplicació i seguiment nacionals

1. Els estats part, de conformitat amb el seu sistema organitzatiu, designaran un o més organismes governamentals encarregats de les qüestions relatives a l'aplicació d'aquesta Convenció i consideraran detingudament la possibilitat d'establir o designar un mecanisme

de coordinació per facilitar l'adopció de mesures al respecte en diferents sectors i a diferents àmbits.

2. Els estats part, de conformitat amb els seus sistemes jurídics i administratius, mantindran, reforçaran, designaran o establiran, a nivell nacional, un marc, que constarà d'un o diversos mecanismes independents, per promoure, protegir i supervisar l'aplicació d'aquesta Convenció. Quan designin o estableixin aquests mecanismes, els estats part tindran en compte els principis relatius a la condició jurídica i el funcionament de les institucions nacionals de protecció i promoció dels drets humans.
3. La societat civil, i en particular les persones amb discapacitat i les organitzacions que les representen, estaran integrades i participaran plenament en tots els nivells del procés de seguiment.

Article 34.

Comitè sobre els drets de les persones amb discapacitat

1. Es crearà un comitè sobre els drets de les persones amb discapacitat (en endavant "el Comitè") que ocuparà les funcions que s'enuncien a continuació.
2. El Comitè estarà format, en el moment que entri en vigor aquesta Convenció, per 12 experts. Quan la Convenció obtingui 60 ratificacions o adhesions més, la composició del Comitè s'incrementarà en sis membres més, arribant a un màxim de 18 membres.
3. Els membres del Comitè ocuparan les seves funcions a títol personal i seran persones de gran integritat moral i reconeguda competència i experiència en els temes relatius a aquesta Convenció. Es convida els estats part que, quan designin als seus candidats, prenguin degudament en consideració la disposició enunciativa en el paràgraf 3 de l'article 4 d'aquesta Convenció.
4. Els membres del Comitè seran escollits pels estats part, que prendran en consideració una distribució geogràfica equitativa, la representació de les diferents formes de civilització i els principals ordenaments jurídics, una representació de gènere equilibrada i la participació d'experts amb discapacitat.
5. Els membres del Comitè s'elegiran mitjançant vot secret d'una llista de persones designades pels estats part d'entre els seus nacionals en reunions de la Conferència dels estats part. En aquestes reunions, en què dos terços dels estats part constituïran quòrum, les persones elegides per al Comitè seran les que obtinguin el major nombre de vots i una majoria absoluta de vots dels representants dels estats part presents i votants.
6. L'elecció inicial se celebrarà abans que passin sis mesos a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Convenció. Almenys quatre mesos abans de la data de cada elecció, el secretari general de les Nacions Unides dirigirà una carta als estats part perquè presentin els seus candidats en un termini de dos mesos. El secretari general elaborarà després una llista en la qual figuraran, per ordre alfabètic, totes les persones proposades, amb indicació dels estats part que les hagin proposat, i la comunicarà als estats part en aquesta Convenció.

7. Els membres del Comitè s'escolliran per un període de quatre anys. Podran ser reelegits si es torna a presentar la seva candidatura. No obstant això, el mandat de sis dels membres triats en la primera elecció expirarà després de dos anys; immediatament després de la primera elecció, els noms d'aquests sis membres seran escollits aleatòriament pel president de la reunió a què fa referència el paràgraf 5 d'aquest article.
8. L'elecció dels altres sis membres del Comitè es farà coincidint amb les eleccions ordinàries, de conformitat amb les disposicions pertinents d'aquest article.
9. Si un membre del Comitè mor, renuncia o declara que, per alguna altra causa, no pot seguir ocupant les seves funcions, l'estat part que el va proposar designarà un altre expert que posseeixi les qualificacions i reuneixi els requisits previstos en les disposicions pertinents d'aquest article per ocupar el lloc durant la resta del mandat.
10. El Comitè adoptarà el seu propi reglament.
11. El secretari general de les Nacions Unides proporcionarà el personal i les instal·lacions que siguin necessaris per a l'efectiu acompliment de les funcions del Comitè d'acord amb aquesta Convenció, i convocarà la seva reunió inicial.
12. Amb l'aprovació de l'Assemblea General de les Nacions Unides, els membres del Comitè creat en virtut d'aquesta Convenció percebran emoluments a càrrec dels recursos de les Nacions Unides en els termes i condicions que l'Assemblea General decideixi, prenent en consideració la importància de les responsabilitats del Comitè.
13. Els membres del Comitè tindran dret a les facilitats, prerrogatives i immunitats que es concedeixen als experts que desenvolupin missions per a les Nacions Unides, d'acord amb el que disposen les seccions pertinents de la Convenció sobre Prerrogatives i Immunitats de les Nacions Unides.

Article 35.

Informes presentats pels estats part

1. Els estats part presentaran al Comitè, per mitjà del Secretari General de les Nacions Unides, un informe exhaustiu sobre les mesures que hagin adoptat per complir les seves obligacions derivades d'aquesta Convenció i sobre els progressos realitzats en aquest sentit, en el termini de dos anys, comptat a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Convenció en l'estat part interessat.
2. Posteriorment, els estats part presentaran informes almenys cada quatre anys i quan el Comitè així ho sol·liciti.
3. El Comitè decidirà les directrius aplicables al contingut dels informes.
4. L'estat part que hagi presentat un informe inicial exhaustiu al Comitè no haurà de repetir, en els seus informes ulteriors, la informació prèviament facilitada. Es convida els estats part

que, quan preparin informes per al Comitè, ho facin mitjançant un procediment obert i transparent, i a tenir degudament en compte el que disposa el paràgraf 3 de l'article 4 d'aquesta Convenció.

5. En els informes es podran indicar factors i dificultats que afectin al grau de compliment de les obligacions concretes en virtut d'aquesta Convenció.

Article 36.

Consideració dels informes

1. El Comitè considerarà tots els informes, farà els suggeriments i les recomanacions que estimi oportuns i els remetrà a l'estat part interessat. L'estat part podrà respondre enviant al Comitè qualsevol informació que desitgi. El Comitè podrà sol·licitar als estats part més informació pel que fa a l'aplicació d'aquesta Convenció.
2. Quan un estat part s'hagi demorat considerablement en la presentació d'un informe, el Comitè podrà notificar-li la necessitat d'examinar l'aplicació d'aquesta Convenció en aquest estat, sobre la base de la informació fiable que es posi a la disposició del Comitè, en cas que l'informe pertinent no es presenti en un termini de tres mesos des de la notificació. El Comitè convidarà l'estat part interessat a participar en aquest examen. Si aquest estat respongués amb la presentació de l'informe pertinent, s'aplicarà el que disposa el paràgraf 1.
3. El secretari general de les Nacions Unides posarà els informes a la disposició de tots els estats part.
4. Els estats part donaran àmplia difusió pública als seus informes en els seus propis països i facilitaràn l'accés als suggeriments i recomanacions generals sobre aquests informes.
5. El Comitè transmetrà, segons cregui convenient, als organismes especialitzats, els fons i els programes de les Nacions Unides, i també a altres òrgans competents, els informes dels estats part, a fi d'atendre una sol·licitud o una indicació de necessitat d'assessorament tècnic o assistència que figuri en els informes, juntament amb les observacions i recomanacions del Comitè, si n'hi haguessin, sobre aquestes sol·licituds o indicacions.

Article 37.

Cooperació entre els estats part i el Comitè

1. Els estats part cooperaran amb el Comitè i ajudaran els seus membres a complir el seu mandat.
2. En la seva relació amb els estats part, el Comitè prendrà degudament en consideració els mitjans i arbitris per millorar la capacitat nacional d'aplicació d'aquesta Convenció, fins i tot mitjançant la cooperació internacional.

Article 38.

Relació del Comitè amb altres òrgans

Per tal de fomentar l'aplicació efectiva d'aquesta Convenció i d'estimular la cooperació internacional en l'àmbit que comprèn:

- a) Els organismes especialitzats i altres òrgans de les Nacions Unides tindran dret a estar representats en l'examen de l'aplicació de les disposicions d'aquesta Convenció que entrin dins del seu mandat. El Comitè podrà demanar també als organismes especialitzats i a altres òrgans competents que consideri apropiats perquè proporcionin assessorament especialitzat sobre l'aplicació de la Convenció en els àmbits que entrin dins dels seus respectius mandats. El Comitè podrà sol·licitar als organismes especialitzats i a altres òrgans de les Nacions Unides que presentin informes sobre l'aplicació de la Convenció en les esferes que entrin dins del seu àmbit d'activitats;
- b) En l'exercici del seu mandat, el Comitè consultarà, si escau, amb altres òrgans pertinents instituïts en virtut de tractats internacionals de drets humans, de cara a garantir la coherència de les seves respectives directrius de presentació d'informes, suggeriments i recomanacions generals, i d'evitar la duplicació i la superposició de tasques en l'exercici de les seves funcions.

Article 39.

Informe del Comitè

El Comitè informará cada dos anys a l'Assemblea General i al Consell Econòmic i Social sobre les seves activitats i podrà fer suggeriments i recomanacions de caràcter general basats en l'examen dels informes i dades rebuts dels estats part en la Convenció. Aquests suggeriments i recomanacions de caràcter general s'inclouran en l'informe del Comitè, juntament amb els comentaris, si n'hi hagués, dels estats part.

Article 40.

Conferència dels estats part

1. Els estats part es reuniran periòdicament en una Conferència dels estats part, per tal de considerar qualsevol assumpte relatiu a l'aplicació d'aquesta Convenció.

2. El secretari general de les Nacions Unides convocarà la Conferència dels estats part en un termini que no superarà els sis mesos, comptats a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Convenció. Les reunions ulteriors, amb periodicitat biennal o quan ho decideixi la Conferència dels estats part, seran convocades pel secretari general.

Article 41.

Dipositari

El secretari general de les Nacions Unides serà el dipositari d'aquesta Convenció.

Article 42.

Signatura

Aquesta Convenció estarà oberta a la signatura de tots els estats i les organitzacions regionals d'integració a la seu de les Nacions Unides, a Nova York, a partir del 30 de març de 2007.

Article 43.

Consentiment en obligar-se

Aquesta Convenció estarà subjecta a la ratificació dels estats signataris i a la confirmació oficial de les organitzacions regionals d'integració signatàries. Estarà oberta a l'adhesió de qualsevol estat o organització regional d'integració que no l'hagi signat.

Article 44.

Organitzacions regionals d'integració

1. Per "organització regional d'integració" s'entendrà una organització constituïda per estats sobirans d'una regió determinada a la qual els seus estats membres hagin transferit competència respecte a les qüestions regides per aquesta Convenció. Aquestes organitzacions declararan, en els seus instruments de confirmació oficial o adhesió, el seu grau de competència pel que fa a les qüestions regides per aquesta Convenció. Posteriorment, informaran al dipositari de qualsevol modificació substancial del seu grau de competència.
2. Les referències als "estats part" d'acord amb aquesta Convenció seran aplicables a aquestes organitzacions dins dels límits de la seva competència.
3. A l'efecte del que es disposa en el paràgraf 1 de l'article 45 i els paràgrafs 2 i 3 de l'article 47 d'aquesta Convenció, no es tindrà en compte cap instrument dipositat per una organització regional d'integració.
4. Les organitzacions regionals d'integració, en assumptes de la seva competència, exerciran el seu dret de vot en la Conferència dels estats part, amb un nombre de vots igual al nombre dels seus estats membres que siguin part en aquesta Convenció. Aquestes organitzacions no exerciran el seu dret de vot si els seus estats membres exerceixen el seu, i viceversa.

Article 45.

Entrada en vigor

1. Aquesta Convenció entrarà en vigor el trentè dia a partir de la data en què s'hagi dipositat el vintè instrument de ratificació o adhesió.
2. Per a cada estat i organització regional d'integració que ratifiqui la Convenció, s'hi adhereixi o la confirmi oficialment una vegada dipositat el vintè instrument als seus efectes, la Convenció entrarà en vigor el trentè dia a partir de la data en què s'hagi dipositat el seu propi instrument.

Article 46.

Reserves

1. No es permetran reserves incompatibles amb l'objecte i el propòsit d'aquesta Convenció.
2. Les reserves podran ser retirades en qualsevol moment.

Article 47.

Esmenes

1. Els estats part podran proposar esmenes a aquesta Convenció i presentar-les al secretari general de les Nacions Unides. El secretari general comunicarà les esmenes proposades als estats part i els demanarà que li notifiquin si desitgen que es convoqui una conferència d'estats part a fi d'examinar la proposta i sotmetre-la a votació. Si en el termini dels quatre mesos següents a la data d'aquesta notificació, almenys un terç dels estats part es declara a favor de la convocatòria, el secretari general convocarà una conferència sota els auspicis de les Nacions Unides. Qualsevol esmena adoptada per majoria de dos terços dels estats part presents i votants en la conferència serà sotmesa pel secretari general a l'Assemblea General de les Nacions Unides per a la seva aprovació, i posteriorment als estats part per a la seva acceptació.
2. Qualsevol esmena adoptada i aprovada conforme al que es disposa al paràgraf 1 d'aquest article, entrarà en vigor el trentè dia a partir de la data en què el nombre d'instruments d'acceptació dipositats arribi als dos terços del nombre d'estats part que hi havia en la data d'adopció de l'esmena. Posteriorment, l'esmena entrarà en vigor per a tot estat part el trentè dia a partir de la data en què hagués dipositat el seu propi instrument d'acceptació. Les esmenes seran vinculants exclusivament per als estats part que les hagin acceptat.
3. En cas que així ho decideixi la Conferència dels estats part per consens, les esmenes adoptades i aprovades de conformitat amb el que disposa el paràgraf 1 d'aquest article que tinguin relació exclusivament amb els articles 34, 38, 39 i 40 entraran en vigor per a tots els estats part el trentè dia a partir de la data en què el nombre d'instruments d'acceptació dipositats arribi als dos terços del nombre d'estats part que hi hagués en la data d'adopció de l'esmena.

Article 48.

Denúncia

Els estats part podran denunciar aquesta Convenció mitjançant notificació escrita dirigida al secretari general de les Nacions Unides. La denúncia tindrà efecte un any després que el secretari general hagi rebut la notificació.

Article 49.

Format accessible

El text d'aquesta Convenció es difondrà en formats accessibles.

Article 50.

Textos autèntics

Els textos en àrab, xinès, espanyol, francès, anglès i rus d'aquesta Convenció seran igualment autèntics.

En testimoniatge de tot el que s'ha esmentat, els plenipotenciaris sotasignats, degudament autoritzats pels seus respectius governs, signen aquesta Convenció.

Aquesta Convenció entrarà en vigor de forma general i per a Espanya el 3 de maig de 2008, de conformitat amb el que estableix l'article 45 (1).

La qual cosa es fa pública per a coneixement general.

Madrid, 9 d'abril de 2008

El secretari general tècnic del Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació

Francisco Fernández Fábregas

Xavier López Cumbriu, com a traductor jurat de castellà,

CERTIFICO:

Que aquesta traducció al català, que consta de 26 fulls escrits a una sola cara, degudament segellats i signats per mi, és completa i fidel al document original redactat en castellà.

I, perquè així consti, signo aquest certificat.

Agullana, 10 de gener de 2009